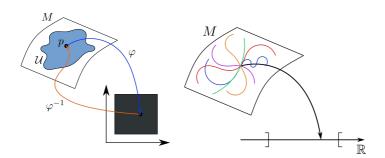
Analiza III 1

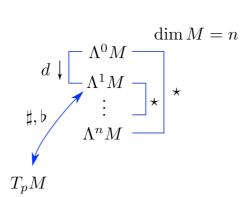
Przypomnienie

Rysunek 0.1: Przypomnienie

Niech $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_k \in \Lambda^1(M), v_1, v_2, \dots, v_k \in T_pM$, to wtedy

$$\langle \alpha_1 \wedge \alpha_2 \wedge \dots \alpha_k, v_1, v_2, \dots, v_k \rangle = \left| \begin{bmatrix} \alpha_1(v_1) & \dots & \alpha_k \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \alpha_1(v_k) & \dots & \alpha_k(v_k) \end{bmatrix} \right|.$$

Rysunek 0.2: Przypomnienie c.d.

$$\langle v|w\rangle = [v]^T [g_{ij}] \left[w\right].$$

$$A = A^{1} \frac{\partial}{\partial x^{1}} + \ldots + A^{n} \frac{\partial}{\partial x^{n}}.$$

$$A^{\sharp} = A^{1} g_{11} dx^{1} + \ldots + A^{n} g_{nn} dx^{n},$$

 $(gdy g_{ij} - diagonalna)$

$$A^i g_{ij} dx^j$$
.

To jak to było z tymi wektorami?

Niech $A \in T_pM$, $A = A^1 \frac{\partial}{\partial x^1} + \ldots + A^k \frac{\partial}{\partial x^k}$, $B = T_pM$, $B = B^1 \frac{\partial}{\partial x^1} + \ldots + \frac{\partial}{\partial x^k}$. Jaka jest interpretacja geometryczna wielkości

$$\langle A^{\sharp}, B \rangle$$
, $(g_{ij}$ - diagonalna).

$$A^{\sharp} = A^{1}g_{11}dx^{1} + \ldots + A^{k}g_{kk}dx^{k}.$$

$$\langle A^{\sharp}, B \rangle = \left\langle A^{1}g_{11}dx^{1} + \ldots + A^{k}g_{kk}dx^{k}, B^{1}\frac{\partial}{\partial x^{1}} + \ldots + B^{k}\frac{\partial}{\partial x^{k}} \right\rangle =$$

$$= g_{11}A^{1}B^{1} + \ldots + g_{kk}A^{k}B^{k} = A \cdot B.$$

Czyli gdyby ||B|| = 1, to $\langle A^{\sharp}, B \rangle$ byłoby długością rzutu A na kierunek B. Niech dim M = 3, $\Lambda^2 M \ni A$,

$$A = A^{1}dx^{2} \wedge dx^{3} + A^{2}dx^{3} \wedge dx^{1} + A^{3}dx^{1} \wedge dx^{2}.$$

$$B = B^{1}\frac{\partial}{\partial x^{1}} + B^{2}\frac{\partial}{\partial x^{2}} + B^{3}\frac{\partial}{\partial x^{3}}, \quad C = C^{1}\frac{\partial}{\partial x^{1}} + \dots + C^{3}\frac{\partial}{\partial x^{3}} \in T_{p}M.$$

$$\langle A, B, C \rangle = A^{1} \langle dx^{2} \wedge dx^{3}, B, C \rangle + A^{2} \langle dx^{3} \wedge dx^{1}, B, C \rangle + A^{3} \langle dx^{1} \wedge dx^{2}, B, C \rangle =$$

$$= A^{1} \begin{bmatrix} \langle dx^{2}, B \rangle & \langle dx^{3}, B \rangle \\ \langle dx^{2}, C \rangle & \langle dx^{3}, C \rangle \end{bmatrix} + A^{2} \begin{bmatrix} \langle dx^{3}, B \rangle & \langle dx^{1}, B \rangle \\ \langle dx^{3}, C \rangle & \langle dx^{1}, C \rangle \end{bmatrix} +$$

$$+ A^{3} \begin{bmatrix} \langle dx^{1}, B \rangle & \langle dx^{2}, B \rangle \\ \langle dx^{1}, C \rangle & \langle dx^{2}, C \rangle \end{bmatrix} =$$

$$= A^{1} \begin{bmatrix} B^{2} & B^{3} \\ C^{2} & C^{3} \end{bmatrix} + A^{2} \begin{bmatrix} B^{3} & B^{1} \\ C^{3} & C^{1} \end{bmatrix} + A^{3} \begin{bmatrix} B^{1} & B^{2} \\ C^{1} & C^{2} \end{bmatrix} =$$

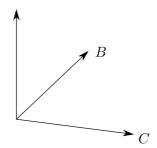
$$= A^{1} (B^{2}C^{3} - B^{3}C^{2}) + A^{2} (B^{3}C^{1} - B^{1}C^{3}) + A^{3} (B^{1}C^{2} - B^{2}C^{1}) =$$

$$= (B^{1} + A^{2} + A^{3}) + A^{2} (B^{2} + C^{2} + A^{3}) + A^{3} (B^{2} + C^{2} + C^{2}) =$$

$$= \begin{bmatrix} A^{1} & A^{2} & A^{3} \\ B^{1} & B^{2} & B^{3} \\ C^{1} & C^{2} & C^{3} \end{bmatrix}.$$

Analiza III 3

Wychodzi tak jak na (rys 0.3)

Rysunek 0.3: Się okazuje, że wychodzi z tego coś jak iloczyn wektorowy

Problem

 $\dim M = 3$, mamy

$$\Lambda^{1}M \ni F = F^{1}dx^{1} + F^{2}dx^{2} + F^{3}dx^{3}$$

oraz krzywą $S\le \mathbb{R}^3$ (np. spiralę) (rys 0.3). Chcemy znaleźć pracę związaną z przemieszczeniem z punktu A do B.

1. sparametryzujmy kształt S, np.

$$S = \left\{ (x, y, z) \in \mathbb{R}^3, y = \sin(t), t \in [0, 4\pi] \right\}.$$

$$z = t$$

2. możemy na spirali wygenerować pole wektorów stycznych.

Jeżeli
$$p = \begin{bmatrix} \cos(t) \\ \sin(t) \\ t \end{bmatrix} \Big|_{t=t_0}$$
, to

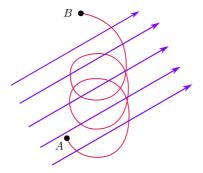
$$T_p M = \left\langle \begin{bmatrix} -\sin(t) \\ \cos(t) \\ 1 \end{bmatrix} \right\rangle \Big|_{t=t_0}.$$

(rys 0.4)

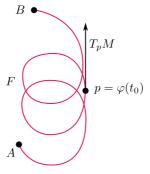
3. Niech $T_pM\ni v=-\sin(t)\frac{\partial}{\partial x}+\cos(t)\frac{\partial}{\partial y}+\frac{\partial}{\partial z}$. (rys 0.5) Możemy policzyć np.

$$\int \langle F, v \rangle = \int_{0}^{4\pi} \left\langle F, -\sin(t) \frac{\partial}{\partial x} + \cos(t) \frac{\partial}{\partial y} + \frac{\partial}{\partial z} \right\rangle dt =$$

$$= \int_{0}^{4\pi} \left\langle F, \varphi_{\star} \left(\frac{\partial}{\partial t} \right) \right\rangle dt = \int_{0}^{4\pi} \left\langle \varphi^{\star} F, \frac{\partial}{\partial t} \right\rangle dt.$$

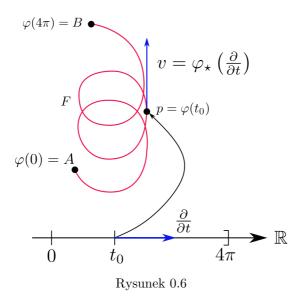

Rysunek 0.4: Mrówka (albo koralik) na spirali + jakieś pole wektorowe (grawitacyjne albo mocny wiatrak)

Rysunek 0.5: można jakoś to sparametryzować przez φ

Analiza III 5

Definicja 1. Niech M - rozmaitość, L - krzywa na M, $w\in \Lambda^1 M$, $\varphi:[a,b]\to M$ - parametryzacja krzywej L, czyli

$$L = \{ \varphi(t), t \in [a, b] \}.$$

Całką z jednoformy po krzywej nazywamy wielkość (rys 0.6)

$$\int_{a}^{b} \left\langle \varphi^{\star} \omega, \frac{\partial}{\partial t} \right\rangle dt.$$

Przykład 1. niech (rys 0.7)

$$C_1 = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2, \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t - 1 \\ 2t - 1 \end{bmatrix}, 1 \leqslant t \leqslant 2 \right\}$$

i

$$\omega = ydx = \left(y\frac{\partial}{\partial x}\right)^{\sharp}.$$

Rysunek 0.7: Cała sztuka polega na takim kolekcjonowaniu wektorków stycznych

Wtedy mamy
$$\varphi(t) = \begin{bmatrix} t-1\\ 2t-1 \end{bmatrix}$$
, $\varphi^*\omega = \begin{vmatrix} x=t-1\\ dx=dt \end{vmatrix} = (2t-1)dt$

$$\left\langle \varphi^*\omega, \frac{\partial}{\partial t} \right\rangle = \left\langle (2t-1)dt, \frac{\partial}{\partial t} \right\rangle = 2t-1$$

$$\int_{C_1} \omega = \int_1^2 \left\langle \varphi^*\omega, \frac{\partial}{\partial t} \right\rangle dt = \int_1^2 (2t-1)dt = \begin{bmatrix} t^2-t \end{bmatrix}_1^2 = 2$$

 $C_2 = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2, \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 - u \\ 5 - 2u \end{bmatrix}, 1 \leqslant u \leqslant 2 \right\}, \varphi_1(u) = \begin{bmatrix} 2 - u \\ 5 - 2u \end{bmatrix}.$ $\int_{C_2} \omega = \int_1^2 \left\langle \varphi_1^* \omega, \frac{\partial}{\partial u} \right\rangle du,$

 $ale \begin{array}{l} x = 2 - u \\ dx = -u \end{array} i \ mamy$

$$\varphi^*\omega = (5 - 2u)(-du) = (2u - 5)du.$$

Ostatecznie

$$\int_{C_2} \omega = \int_{1}^{2} (2u - 5) du = \left[u^2 - 5u \right]_{1}^{2} = -6 + 4 = -2.$$